

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA PODNIKOVÉHO MANAŽMNETU

Evidenčné číslo: 104002/B/2019/36097107974780676

SLOBODNÉ POVOLANIA NA SLOVENSKU SO ZAMERANÍM NA
EKONOMICKÉ ZNALECTVO V PODMIENKACH SR

Bakalárska práca

2019

Izabela Vrablecová

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA PODNIKOVÉHO MANAŽMENTU

SLOBODNÉ POVOLANIA NA SLOVENSKU SO ZAMERANÍM NA
EKONOMICKÉ ZNALECTVO V PODMIENKACH SR

Bakalárska práca

Študijný program: Ekonomika a manažment podniku
Študijný odbor: Ekonomika a manažment podniku
Školiace pracovisko: Katedra podnikovohospodárska
Vedúci záverečnej práce: Ing. Ľubica Foltínová, PhD.

Bratislava 2019

Izabela Vrabecová

Pod'akovanie

Chcela by som pod'akovať mojej školiteľke, pani Ing. Ľubici Foltínovej, PhD. za ochotu, odborné vedenie a rady pri písaní mojej bakalárskej práce.

ABSTRAKT

VRABLECOVÁ, Izabela: *Slobodné povolania na Slovensku so zameraním na ekonomické zručnosti v podmienkach SR*. – Ekonomická univerzita v Bratislave. Fakulta podnikového manažmentu; Katedra podnikovohospodárska. – Vedúci záverečnej práce: Ing. Ľubica Foltínová, PhD. - Bratislava: FPM EU, 2019, počet strán 39.

Cieľom záverečnej práce je popísať slobodné povolania z rôznych hľadísk, poskytnúť vhodné charakteristiky, definície, načrtnúť legislatívnu úpravu a bližšie objasniť slobodné povolanie ekonomické zručnosti a jeho činnosť. Práca je rozdelená do 5 kapitol. Obsahuje 3 grafy, 3 tabuľky a 2 obrázky. Prvá kapitola je venovaná súčasnému stavu slobodných povolaní na Slovensku a ich teoretickému vymedzeniu. Obsahuje definíciu slobodného povolania, ich klasifikáciu a reguláciu. Ďalej je tu opísané ekonomické zručnosti a znalecká činnosť. V ďalšej časti sa charakterizuje hlavný cieľ, ale aj čiastkové ciele práce. V tretej kapitole je priblížená metodika práce a metódy skúmania. Ďalšie dve záverečné kapitoly sa zaoberajú výsledkami práce a diskusiou. Výsledkom práce je analýza a porovnanie právnej úpravy a znaleckej činnosti na Slovensku a vo vybranej krajine.

Kľúčové slová:

slobodné povolania, ekonomické zručnosti, znalecká činnosť

ABSTRACT

VRABLECOVÁ, Izabela: *Freelancers in Slovakia, focusing on economic Connoisseurship in Slovakia*. University of Economics in Bratislava. Faculty of Business Management, Department of Management – Consultant: Ing. Ľubica Foltínová, PhD. – Bratislava: FPM EU, 2019, page number 39.

The aim of the thesis is to characterize the term freelancer in general according to various aspects, describe the legislation and define a connoisseurship as a way of freelance in detail. The thesis consists of 5 chapters, including 3 charts, 3 tables and 2 pictures. The first chapter defines the freelancers theoretically and describes the current situation in Slovakia. The detailed analysis of the connoisseurship in particular and expert work is presented as well. The second chapter is focused on the main goal of the thesis as well as the partial objectives. The third chapter is dedicated to the methodology and approaches used in the thesis. Last chapters identify the results of the thesis and propose possible adjustments of current situation. The result of the thesis is the analysis and comparison of economic connoisseurship in Slovakia and selected country.

Key words:

Freelance profession, economic connoisseurship, expert work

Obsah

Úvod	7
1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí	9
1.1 Slobodné povolania a ich teoretické vymedzenie	9
1.1.1 Charakteristika slobodných povolání a ich rôzne definície	10
1.1.2 Slobodné povolania a ich klasifikácia	11
1.1.3 Regulácia slobodných povolání	13
1.2 Ekonomické zručnosti	14
1.2.1 Zručnosť a zručnostná činnosť	14
1.2.2 Odbory a obsahové vymedzenie ekonomického zručnosti	15
1.2.3 Vzdelávanie zručnosti v ekonomických odboroch a zápis do zoznamu	17
2 Cieľ práce	19
3 Metodika práce a metódy skúmania	20
4 Výsledky práce	21
4.1 Zručnostná činnosť na Slovensku.....	21
4.1.1 Zručnostné úkony a zručnostný posudok	26
4.2 Zručnostná činnosť v Českej republike	28
4.3 Činnosť zručnosti v USA	29
4.3.1 Podmienky výkonu zručnostnej činnosti v USA	30
4.3.2 Špecializácia zručnosti	30
4.3.3 Zručnostné dokazovanie v USA.....	30
4.4 Činnosť zručnosti v Rusku	31
5 Diskusia	34
Záver	37
Zoznam použitej literatúry	38

Úvod

Slobodné povolanie je v dnešnej spoločnosti už dosť známy pojem, no napriek tomu si ho veľa ľudí spája alebo zamieňa so živnosťou. V súčasnosti neexistuje jeho zákonná definícia, ale Európska únia apeluje na to, aby sa tento pojem jednotne vymedzil uvedením určitých všeobecných znakov.

Pod slobodným povoláním si mnohí predstavia človeka s umeleckou dušou alebo slobodu v podnikaní bez potreby podrobiť sa všetkým pravidlám. Zväčša však nejde úplne o slobodné povolanie, skôr naopak môžeme ho nazvať regulovaným povoláním.

Ľudia, ktorí vykonávajú toto povolanie sa zaraďujú do podniku jednotlivca – fyzickej osoby a vykonávajú túto činnosť osobne, nezávisle, na vlastnú zodpovednosť a v záujme svojich objednávateľov a verejnosti. Nie sú to len umelci, ale môžu to byť aj lekári, spisovatelia, hudobníci, znalci atď.

Príspevok slobodných povolaní k dobrému fungovaniu hospodárskeho života je uznávaný nielen na štátnej, ale aj na celosvetovej úrovni, pretože slobodné povolania prispievajú k modernizácii a efektívnosti verejnej správy a služieb občanom a spotrebiteľom. Toto odvetvie má rozhodujúci význam, pretože ponúka pracovné príležitosti mladým ľuďom, ktorí si ako svoju budúcnosť vyberú slobodné podnikanie a investovanie do svojich znalostí. Vykonávatelia slobodných povolaní musia dodržiavať právne predpisy, tak vo vzťahu k svojim zamestnancom, ktorí pre nich vykonávajú závislú činnosť, ako aj vo vzťahu k mladým ľuďom, ktorým umožňujú odbornú prípravu, praktická alebo odborné kurzy.

Hlavným cieľom tejto práce je charakterizovať a opísať slobodné povolania na Slovensku, bližšie špecifikovať ekonomické zručnosti a na základe analýzy porovnať právny rámec upravujúci znaleckú činnosť v Slovenskej republike a v zahraničí.

V prvej kapitole sa budeme venovať slobodným povolaniám a ich teoretickému vymedzeniu. Klasifikujeme ich do jednotlivých oblastí, uvedieme charakteristiku slobodných povolaní, ale aj reguláciu z pohľadu Európskej únie. Obzvlášť budeme venovať pozornosť ekonomickému zručnosti, ktoré je súčasťou týchto povolaní. Zdefinujeme si pojem znalec a znalecká činnosť, popíšeme vzdelávanie znalcov a odbory ekonomického zručnosti.

V ďalších dvoch kapitolách si stanovíme hlavný cieľ ako aj čiastkové ciele, a taktiež popíšeme jednotlivé metódy, pracovné postupy a spôsob získavania údajov.

V štvrtej kapitole sa budeme sústrediť na znaleckú činnosť a jeho právnu úpravu na Slovensku, v Českej republike, USA a Ruskej federácii. Na záver zanalyzujeme a porovnáme dosiahnuté skutočnosti v oblasti znaleckej činnosti v jednotlivých krajinách.

Táto práca charakterizuje ekonomické znanectvo ako jedno zo slobodných povolání. Má veľký význam nielen pre mňa, ale takisto aj pre ďalších nasledovníkov, ktorí sa rozhodnú študovať ekonomické znanectvo a chceli by sa mu venovať aj v budúcnosti.

1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí

V našej krajine registrujeme viacero foriem podnikania a to podľa rôznych hľadísk ako sú napr. podniky podľa veľkosti, zamerania, vlastníctva atď. Čo sa týka právnej formy podnikov na Slovensku základným členením je členenie na:

- podnik jednotlivca (fyzickej osoby)
- podniky právnických osôb.

„Podniky právnických osôb sú charakteristické tým, že sú vlastnené jednou alebo viacerými fyzickými alebo právnickými osobami, ktoré sa osobne alebo len prostredníctvom kapitálovej účasti zúčastňujú na podnikaní. Do tejto skupiny patria napr. obchodné spoločnosti, družstvo, štátny podnik, podnik zahraničnej osoby. Podnik jednotlivca (fyzickej osoby) je charakteristický tým, že je vlastnený jednou fyzickou osobou, ktorá sa osobne zúčastňuje na podnikaní a samotný podnik má charakter fyzickej osoby. Do tejto skupiny patria podniky živnostníkov, samostatne hospodáriacich roľníkov a slobodné povolania.“¹

V trhovej ekonomike existuje množstvo podnikov, no v našej práci sa budeme zaoberať len jedným druhom podnikania a to je slobodné povolanie.

1.1 Slobodné povolania a ich teoretické vymedzenie

So slobodnými povolaniami sa stretávame každodenne. Keď ideme na vyšetrenie k lekárovi alebo keď ideme overiť nejaký dokument k notárovi, no vieme, čo tento pojem vôbec znamená? Slobodné povolania nie sú podľa právnikov jednoznačným právnym pojmom, ale sú sociologickým pojmom. V nasledujúcej kapitole sa budeme venovať slobodným povolaniam z pohľadu ich charakteristiky, definície, ich klasifikácie a regulácie.

---

¹ MAJDÚCHOVÁ, Helena – NEUMANNOVÁ, Anna. *Podnik a podnikanie*. 2. preprac. a dopln. vyd. Bratislava : Sprint 2 s.r.o. , 2014. 209 s. ISBN 978-80-89710-04-1.

1.1.1 Charakteristika slobodných povolání a ich rôzne definície

V slovenskej legislatíve definíciu pojmu slobodné povolanie nenájdeme, avšak môžeme si vypomôcť zákonom, ktorý definuje také činnosti, ktoré nie je možné považovať za živnosť. „Podľa § 3 zákona č.455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní živnosťou nie sú:

a) činnosti, ktoré podľa zvláštnych zákonov môže vykonávať iba štát alebo určitá právnická osoba (napr. pošta),

b) využívanie výsledkov duševnej tvorivej činnosti ich autormi (spisovatelia, autori vynálezov, hudobníci, dramatickí umelci, výtvarní umelci atď.),

c) činnosti, ktoré zákon označuje ako výkon povolání:

- psychológ a zdravotnícky pracovník podľa osobitných predpisov (okrem očných optikov a zubných technikov);
- veterinárny lekár, veterinárny pracovník a osoby vykonávajúce odborné práce pri šľachtiteľskej a plemenárskej činnosti v chove hospodárskych zvierat;
- advokát, notár, patentový zástupca a súdny exekútor;
- znalec a tlmočník;
- overovateľ (audítora) a daňový poradca;
- burzový dohodca, samostatný finančný agent a finančný poradca (a iné FO oprávnené vykonávať finančné sprostredkovanie a finančné poradenstvo podľa osobitného predpisu);
- sprostredkovateľ a rozhodca kolektívnych sporov, mediátor;
- autorizovaný architekt, autorizovaný krajinný architekt a autorizovaný stavebný inžinier;
- autorizovaný geodet a kartograf;
- reštaurátor kultúrnych pamiatok a zbierkových predmetov, ktoré sú dielami výtvarného umenia.

d) činnosti typicky podnikateľské, ktoré môžu vykonávať fyzické aj právnické osoby, ale neupravuje ich živnostenský zákon, ale zvláštne predpisy (poľnohospodárska činnosť, činnosť bánk, poisťovní, usporadúvanie lotérií, letecká doprava, rozhlasové a televízne vysielanie atď.)

e) v oblasti zdravotníctva, sociálnych služieb, vzdelávania v školách, atď. (napr. lekári, zubní lekári, zverolekári, lekárnici, maséri, chiropraktici, fyzioterapeuti, psychologovia, psychoterapeuti)²

Pri charakterizovaní slobodného povolania môžeme ďalej pokračovať definíciou Nemeckého spolkového zväzu slobodných povolání: „Príslušníci slobodných povolání poskytujú, na základe osobitnej kvalifikácie osobne, na vlastnú zodpovednosť nezávisle, duševno-ideové služby v záujme svojich objednávateľov a verejnosti. Ich odborné vzdelanie podlieha spravidla špecifickým, odborne-právnym normám podľa určenia štátneho zákonodarstva, alebo podľa autonómne stanovenej normy príslušného profesionálneho zväzu, ktoré garantujú a ďalej rozvíjajú profesionalitu, kvalitu a vzájomnú dôveru k zadávateľovi.“³

1.1.2 Slobodné povolania a ich klasifikácia

Slobodné povolania môžeme rozdeliť do rôznorodých skupín na základe odvetvia alebo oblasti, v ktorej pôsobia. V každej skupine spolu tieto povolania nejako súvisia. Napr. môže ísť o súvislosť v kultúrnom prostredí, kde pôsobia herci, speváci, autori umeleckých diel a takýchto ľudí potom zaradíme do skupiny slobodných povolání, ktorá nesie názov „kultúrne povolania“.

Rovnako môžeme slobodné povolania rozdeliť aj do iných skupín napr. podľa vyžadovanej povinnej praxe v rokoch, kde lekárnik nemusí mať žiadnu prax a naopak u znalcov sa vyžaduje sedem ročná prax v odbore.

Ďalším kritériom delenia slobodných povolání môže byť vzdelanie, odborná skúška ale aj povinná registrácia v komore.

---

² [cit. 2018-12-11]. Dostupné na: <https://www.podnikajte.sk/start-podnikania/c/845/category/pravne-formy/article/slobodne-povolania.xhtml>

³ FOLTÍNOVÁ, Alžbeta. Slobodné povolania, Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania [elektronický zdroj]. Bratislava, 2000, 30 s. [cit. 2018-12-11]. Dostupné na: http://www.sbagency.sk/sites/default/files/slobodne_povolania.pdf

Tabuľka 1 – Klasifikácia slobodných povolání

1. medicínske resp. liečebné	2. právne, ekonomické a daňové	3. technické a prírodovedné	4. kultúrne	5. iné povolania
Lekári	právnici	architekti	spisovatelia	dizajnéri
zubní lekári	notári	stavební inžinieri	hudobníci	novinári
zverolekári	audítori	geodeti a kartografovia	dramatickí umelci	pedagógovia, vzdelávacie služby
Lekárnici	daňoví poradcovia	súdni (a iní) znalci	výtvarní umelci	tlmočníci a prekladatelia
maséri (chiropraktici, fyzioterapeuti)	podnikoví poradcovia	reštaurátori		
psychológovia a psychoterapeuti	reklamní a PR (Public Relations- styk s verejnosťou) pracovníci	znalci pre životné prostredie		
	marketingoví pracovníci			

Zdroj: vlastné spracovanie

Okrem toho existujú ďalšie menej početné slobodné povolania, resp. nedostatočne etablované, ktoré tu nie sú výslovne vymenované, napr. logopédi, povolania zaoberajúce sa starostlivosťou o starých a chorých, patentoví právnici a iné.“⁴

⁴ FOLTÍNOVÁ, Alžbeta. Slobodné povolania, Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania [elektronický zdroj]. Bratislava, 2000, 30 s. [cit. 2018-12-11]. Dostupné na: http://www.sbagency.sk/sites/default/files/slobodne_povolania.pdf

1.1.3 Regulácia slobodných povolanií

Reguláciu slobodných povolanií na Slovensku sme zadefinovali podľa Úradného vestníka Európskej únie, pod ktorú spadá aj Slovenská republika, a znie nasledovne:

„Členské štáty Európskej únie používajú pri regulácii slobodných povolanií v zásade dva rozličné regulačné prístupy, takzvaný regulačný prístup založený na zásadách (principles-based regulation) a zakazujúci a normatívny regulačný prístup (rules-based regulation).

Regulácia slobodných povolanií zahŕňa morálne podmienky vykonávania povolania, ako aj etické normy súvisiace s povolaním. V tejto súvislosti sa uplatňuje sociálna zodpovednosť vykonávateľov slobodných povolanií. Súbor všetkých etických noriem súvisiacich s povolaním sa označuje ako deontológia.

Regulácia založená na zásadách sa vyznačuje formuláciou abstraktných právnych zásad súvisiacich s povolaním, ktoré je nevyhnutné v jednotlivých prípadoch bližšie vymedziť (outcomes-based regulation). O spôsobe dosiahnutia stanovených cieľov však rozhoduje v jednotlivých prípadoch osoba, na ktorú sa príslušné právne predpisy vzťahujú.

Naproti tomu normatívna regulácia je kazuistická. Oba regulačné prístupy majú výhody aj nevýhody. Spĺňajú však základnú zásadu spoločenského záujmu získať nezávislé poradenstvo a podporu. Určenie problému a jeho riešenie sa pritom môžu časom zmeniť a vzhľadom na to bude nevyhnutá úprava alebo vytvorenie nových pravidiel. V tejto súvislosti je užitočné pravidelné skúmanie pravidiel Európskou úniou a malo by sa zaviesť aj na štátnej úrovni. Na základe toho sa môžu staré slobodné povolania „oslobodiť“ (napr. v stavebníctve) a ak je to opodstatnené, môžu sa zaviesť pravidlá týkajúce sa nových slobodných povolanií (napr. získavanie informácií alebo bankovníctvo).⁵

Európska únia hovorí ešte o jednej regulácii a tou je regulácia cien: „V súvislosti s niektorými povolaniami existuje v mnohých krajinách regulácia cien. Táto regulácia cien sa môže používať na ochranu spotrebiteľa. Reguláciu cien je nevyhnutné riadne odôvodniť a dať jej takú podobu, aby slúžila verejným záujmom, a nie niektorej záujmovej skupine.“⁶

---

⁵[elektronický zdroj], [cit. 2019-04-28]. Dostupné na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52013IE1748&from=SK>

⁶[elektronický zdroj], [cit. 2019-04-28]. Dostupné na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52013IE1748&from=SK>

1.2 Ekonomické znanectvo

Znanectvo na Slovensku, tak ako ho môžeme vidieť v súčasnosti, malo svoj historický vývoj. Slovenský zákon o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch z roku 2004 sa vyprofiloval zo zákona č. 36/1967 Zb. o znalcoch a tlmočníkoch, ktorý vydalo Ministerstvo spravodlivosti ČSSR. V roku 1974 sa inštrukciou Ministerstva spravodlivosti SSR upravilo delenie znaleckých odborov a odvetví. Dnes však tento okruh činností riadi a spravuje Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky.

Súčasnú delenie znaleckých odborov je založené na komplexnom poznaní problematiky daného odboru. To znamená, že jednotlivé odbory zahŕňajú príslušné odvetvia súvisiace so základným odborom. Pomocou číselných kódov sa na základe polročných informácií znalcov štatisticky vyhodnocuje znalecká činnosť a tým možno jednoduchšie reagovať na potreby znalcov v danom odvetví.⁷

Ekonomické znanectvo sa radí do dvoch odborov a spolu do šiestich odvetví, pričom v každom odvetví vykonáva znalec určitú činnosť, ktorá súvisí s ekonómiou.

1.2.1 Znalec a znalecká činnosť

„Znalec je fyzická osoba alebo právnická osoba splnomocnená štátom na vykonávanie činnosti podľa tohto zákona, ktorá je:

- a) zapísaná v zozname znalcov, tlmočníkov a prekladateľov alebo
- b) nezapísaná v tomto zozname, ak je ustanovená za znalca, prekladateľa alebo tlmočníka podľa § 15 ZZTP (tzv. „znalec ad hoc“).

Iným osobám ako osobám uvedeným v predchádzajúcom odseku sa zakazuje označovať sa za znalca podľa ZZTP, vykonávať znaleckú činnosť podľa tohto zákona, používať identifikačné znaky podľa § 10 ZZTP a znaleckú doložku podľa § 17 ods. 6 ZZTP. Znalecká činnosť je špecializovaná odborná činnosť vykonávaná za podmienok ustanovených v tomto zákone znalcami pre zadávateľa. Úkonmi znaleckej činnosti sú najmä znalecký posudok a jeho doplnenie, doplnok, odborné stanovisko alebo potvrdenie a odborné vyjadrenie a vysvetlenie.

---

⁷ Spracované podľa - KUBICA, Milan a kol. Znanectvo. 2. dopl. a preprac. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2016, s. 112. ISBN 978-80-7552-499-7.

Znalec je povinný vykonávať znaleckú činnosť:

- a) osobne, ak ide o fyzickú osobu; to neplatí, ak osobitný predpis ustanovuje inak,
- b) riadne a v určenej lehote,
- c) účelne a hospodárne
- d) nestranne.“⁸

Znalec sa podľa výkonu svojej funkcie delí nasledovne:

- a) znalec - fyzická osoba
- b) znalec - právnická osoba – známe ako znalecké organizácie
- c) znalec – znalecký ústav – odlišnosť od znaleckej organizácie tým, že vedú vedu a výskum

Zákon pozná aj znalca tzv. znalec „ad hoc“, resp. znalec na jeden prípad, ktorého ustanoví súd iba v konaní prebiehajúcom pred príslušným orgánom verejnej moci.

1.2.2 Odbory a obsahové vymedzenie ekonomického znalectva

Ak berieme do úvahy znalectvo ako celok, môžeme ho rozdeliť na niekoľko odborov. Avšak my sa zameriavame len na ekonomické znalectvo, ktoré v sebe zahŕňa dva odbory - **Ekonomía a manažment** a **Ekonomika a riadenie podnikov**.

Odbor 09 00 00 Ekonomía a manažment

09 01 00 - Účtovníctvo a daňovníctvo

„Obsahom odvetvia je znalecké dokazovanie smerujúce k posúdeniu správnosti vedenia účtovníctva a účtovnej evidencie a znalecké dokazovanie v oblasti priamych a nepriamych daní.

09 02 00 - Personalistika

Obsahom odvetvia je metodické posúdenie dodržiavania všeobecne záväzných predpisov a znalecké dokazovanie v oblasti personalistiky a výpočtu miezd a z nich vyplývajúce činnosti, spadajú sem všetky fázy životného cyklu pracovníka: oblasť prípravy na povolanie, zamestnania a odchod do dôchodku, pracovnoprávne vzťahy, štipendiá, poistenia z pracovnoprávneho a jemu podobného vzťahu.

---

⁸ [elektronický zdroj], [cit. 2018-12-11]. Dostupné na: <https://www.justice.gov.sk/Stranky/Nase-sluzby/Civilne-pravo/Znalci/Kto-je-to-znalec-a-%C4%8Do-je-znaleck%C3%A1-%C4%8Dinnos%C5%A5-.aspx>

09 03 00 - Kontroling

Obsahom odvetvia je ich metodické posúdenie správnosti použitia všeobecne záväzných, vedecky podložených predpisov a postupov v oblasti rozpočtovníctva, kalkulácií, cenotvorby, stanovenia výšky škody, ušlého zisku, respektíve finančnej ujmy vrátane vypracovania ekonomicko-finančnej analýzy.

09 04 00 - Financie

Obsahom odvetvia je metodické posúdenie v oblasti všeobecne záväzných predpisov bankovníctva a bankových operácií, škôd a poistených operácií, vkladov a sporenia, colných operácií, verejných financií, stanovenia všeobecnej hodnoty cenných papierov a obchodovania s nimi, finančného investovania, financovania podnikov a neziskových organizácií. Obsahom odvetvia nie je stanovenie všeobecnej hodnoty podielových cenných papierov a vkladov v podnikoch s podielom na základnom imaní alebo na riadení spoločnosti vyšším ako 20 %.

Odbor 51 00 00 Ekonomika a riadenie podnikov

51 01 01 - Oceňovanie a hodnotenie podnikov

Obsahom odvetvia je stanovenie všeobecnej hodnoty podniku ako celku alebo časti podniku, stanovenie všeobecnej hodnoty zložiek majetku podniku v súlade s § 16 ods. 4 a 5 zákona č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a stanovenie všeobecnej hodnoty cudzích zdrojov.

Odvetvie zahŕňa najmä vedecké metódy stanovenia hodnoty podniku, stanovenie výšky škody a ušlého zisku, ekonomicko-finančné analýzy, posúdenie konkurenčnej schopnosti podniku s dôrazom na činnosť podniku vo všetkých fázach jeho reprodukčného a životného cyklu, stratégie podniku so zohľadnením vývojových tendencií príslušných odvetví národného hospodárstva, ohodnocovanie synergií (prírastky výnosov, zníženie rizika), goodwillu a podielov (napríklad obchodný podiel, vyrovnací podiel).⁹

---

⁹ [elektronický zdroj], [cit. 2018-12-12]. Dostupné na : https://www.slovlex.sk/static/prilohy/SK/ZZ/2018/228/20180801_4900747-2.pdf

1.2.3 Vzdelávanie znalcov v ekonomických odboroch a zápis do zoznamu

V minulosti boli znalci na Slovensku regulovaní resp. vymenovávaní súdom. V súčasnosti sa znalcom môže stať ktokoľvek, kto splní podmienky. Ak sa chceme stať napr. ekonomickým znalcom, je potrebné vzdelanie v príslušnom odbore, v ktorom chceme neskôr vykonávať znaleckú činnosť, čiže v tomto prípade ide o vysokoškolské vzdelanie ekonomické ukončené II. stupňom štúdia.

Ďalej musí uchádzač za znalca získať požadovanú prax v odbore, u znalcov je to najmenej sedem rokov. Dĺžku praxe preukáže žiadateľ dokladom od zamestnávateľa. Tento doklad môže byť nahradený čestným vyhlásením, a to v prípade keď došlo k zániku organizácie alebo podnikateľa, u ktorého žiadateľ vykonával odbornú prax. Za prax v odbore sa v našom prípade považuje zamestnanie, ktoré súvisí s ekonomikou napr. účtovník, manažér atď.

Znalec musí pre potreby zápisu do zoznamu znalcov nielen vykonávať prax v danom odbore, ale musí ukončiť osobitné vzdelávanie, ktoré pozostáva:

- Z odborného minima
- Zo špecializovaného vzdelávania
- Z odbornej skúšky

Odborné minimum zabezpečujú akreditované znalecké ústavy na základe poverenia ministerstva, ktoré schvaľuje ich študijné programy. Na toto odborné minimum sa žiadateľ prihlasuje písomne a jeho cieľom je získanie základných znalostí potrebných na výkon znaleckej činnosti. Rozsah odborného minima je najmenej 30 hodín.

Špecializované vzdelávanie pre znalcov taktiež zabezpečujú znalecké ústavy na základe poverenia ministerstvom a jeho obsahom je najmä aplikácia teoretických znalostí v danom odbore. Jeho rozsah je najmenej 300 hodín. V našom prípade ekonomického znalca by sme využili špecializované štúdium pre znalcov v odbore ekonómia a manažment Bratislavská Business School Ekonomickej univerzity v Bratislave.

Odborná skúška overuje vedomosti žiadateľa (znalca) a súčasne zisťuje jeho pripravenosť na riadny výkon znaleckej činnosti. Odbornú skúšku zabezpečuje, resp. ministerstvom poverený znalecký ústav („organizátor skúšky“).¹⁰

Splnenie týchto predošlých častí pokračuje žiadosťou o zápis do zoznamu znalcov, tlmočníkov a prekladateľov, ktorý vedie Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky.

---

¹⁰ Spracované podľa - KUBICA, Milan a kol. Znalectvo. 2. dopl. a preprac. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2016, 332 s. ISBN 978-80-7552-499-7.

Znalci sú samostatne zapisovaní do oddielov. Oddiel na zápis znalcov sa člení na odbory a tie ďalej na odvetvia.

Ministerstvo zapíše do zoznamu do 60 dní od doručenia písomnej žiadosti o zápis fyzickú osobu, ktorá:

- a) je spôsobilá na právne úkony v plnom rozsahu (spôsobilosť môže determinovať napr. vek, vzdelanie, duševné zdravie atď.),
- b) je bezúhonná,
- c) získala vzdelanie v odbore, ktorý je predmetom písomnej žiadosti o zápis,
- d) skončila osobitné vzdelávanie (odborné minimum),
- e) vykonáva prax v odbore, ktorý je predmetom činnosti, v trvaní sedem rokov,
- f) zložila skúšku z odboru alebo odvetvia, ktoré je predmetom žiadosti o zápis a ktorou preukazuje svoju odbornú spôsobilosť,
- g) úspešne skončila špecializované vzdelávanie,
- h) má materiálne vybavenie postačujúce na výkon činnosti v odbore alebo odvetví, ktoré je predmetom písomnej žiadosti o zápis
- i) nebola v posledných troch rokoch právoplatne vyčiarknutá zo zoznamu alebo jej nebol uložený zákaz výkonu činnosti,
- j) zložila sľub (sľub skladá fyzická osoba - znalec verejne do rúk ministra spravodlivosti Slovenskej republiky)¹¹

Znalec musí ešte napokon splniť dôležité podmienky pre výkon znaleckej činnosti a to sú:

- Vydaný preukaz znalca a vyhotovená úradná pečiatka (identifikačné znaky)
- Založený znalecký denník (povinný od 1. júla 2016)
- Uzatvorené poistenie zodpovednosti za škodu, ktorá môže vzniknúť v súvislosti s výkonom činnosti (toto poistenie musí trvať počas celého výkonu činnosti)

Po zápise do zoznamu znalcov vydá ministerstvo fyzickej osobe a právnickej osobe preukaz s fotografiou, ktorým sa znalec identifikuje.

---

¹¹ Spracované podľa – Podmienky zápisu do zoznamu. [elektronický zdroj], [cit. 2018-05-04]. Dostupné na : <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/382/>

2 Cieľ práce

Hlavným cieľom tejto bakalárskej práce je charakterizovať a opísať slobodné povolania na Slovensku, bližšie špecifikovať ekonomické zručnosti a na základe analýzy porovnať právny rámec upravujúci znaleckú činnosť v Slovenskej republike a v zahraničí.

Pre potrebu splnenia už spomenutého hlavného cieľa sme si stanovili čiastkové ciele, ktoré rozdeľujeme na teoretické a praktické.

Teoretické ciele napomáhajú nielen pri vymedzení súčasného stavu slobodných povolání, ale aj pri definovaní ekonomického zručnosti ako súčasť slobodného povolania. Medzi teoretické ciele zaraďujeme:

- definovať a klasifikovať slobodné povolania
- objasniť reguláciu slobodných povolání
- definovať pojem ekonomické zručnosti a znaleckú činnosť
- vymedziť odbory ekonomického zručnosti a ich obsahovú stránku
- popísať vzdelávanie znalcov v odbore ekonomické zručnosti a ich zápis do zoznamu znalcov

Praktické ciele súvisia s analýzou právnej úpravy a objasnením znaleckej činnosti na Slovensku, Českej republike, USA a Rusku. Praktické ciele sú nasledovné:

- bližšie popísať znaleckú činnosť v jednotlivých krajinách
- porovnať legislatívu, ktorá upravuje znaleckú činnosť v Slovenskej republike, Českej republike, USA a Rusku

3 Metodika práce a metódy skúmania

Objektom skúmania bakalárskej práce sú slobodné povolania, ich charakteristika a klasifikácia podľa jednotlivých hľadísk, a taktiež aj charakteristika konkrétneho slobodného povolania znalec, konkrétnejšie ekonomický znalec a jeho činnosť v sledovaných krajinách.

Pracovný postup bol nasledovný. Prácu sme si rozdelili na dve základné časti. Prvá časť sa týka predovšetkým teórie, a to z pohľadu charakterizovania ekonomického zručnosti, znaleckej činnosti a slobodných povolání vo všeobecnosti. Druhá časť, praktická, sa zameriava na znaleckú činnosť a právnu úpravu tejto činnosti v sledovaných krajinách.

Údaje pre splnenie vopred stanovených cieľov sme získavali z knižných zdrojov, ale najmä z elektronických zdrojov, pretože sa v dnešnej dobe nachádza viac aktuálnejších informácií na internete než v knižnej podobe. Hlavným dôvodom čerpania z elektronických zdrojov bolo, že sme údaje získavali predovšetkým zo zákonov jednotlivých krajín a tieto zákony, čo sa týka aktuálnosti bolo možné získať iba v elektronickej podobe. Získané údaje sme si napokon našťudovali, pretriedili a doplnili o vlastné poznatky.

Pri spracovávaní bakalárskej práce sme použili nasledovné metódy skúmania. Išlo najmä o metódu analýzy, ktorú sme využili či už v teoretickej, ale i praktickej časti, v ktorej sme analyzovali situáciu v legislatíve, ďalej sme využili metódu syntézy, pomocou ktorej sme získané informácie zosumarizovali do jedného celku. Nakoniec sme využili metódu komparácie, pričom sme nadobudnuté skutočnosti medzi sebou porovnávali.

Medzi štatistické metódy, ktoré boli použité v tejto práci patria tabuľky, ktoré slúžia na lepšie pochopenie danej situácie a grafy, ktoré poskytujú lepší prehľad v oblasti znalcov v ekonomických odboroch v rôznych krajinách na Slovensku. V práci sme využili najmä skupinové stĺpcové grafy.

4 Výsledky práce

V tejto časti sa budeme venovať výsledkom práce z pohľadu právnej úpravy znaleckej činnosti na Slovensku v porovnaní s našimi západnými susedmi Českou republikou, no zaoberať sa budeme aj dvomi svetovými krajinami USA a Rusko, ktoré patria medzi najväčšie ekonomiky sveta. Taktiež sa budeme konkrétnejšie venovať prácou znalca v jednotlivých krajinách.

4.1 Znalecká činnosť na Slovensku

„Znalci na Slovensku sa riadia podľa zákona - *Zákon č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov*. K zákonu patria aj vyhlášky a inštrukcia MS SR:

- Vyhláška č. 228/2018 Z. z., ktorou sa vykonáva *Zákon č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov*
- Vyhláška č. 491/2004 Z. z. o odmenách, náhradách výdavkov a náhradách za stratu času pre znalcov, tlmočníkov a prekladateľov v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 492/2004 Z. z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku v znení neskorších predpisov
- Inštrukcia MS SR 7/2009 z 25. marca 2009 č. 23635/2009-51 o organizácii a riadení znaleckej, tlmočnickej a prekladateľskej činnosti v znení inštrukcie MS SR 15/2011 z 15. apríla 2011 č. 18539/2011/110 a inštrukcie MS SR 22/2016 zo 6. decembra 2016 č. 48320/2016/153, ktorými sa mení a dopĺňa inštrukcia ministerstva 7/2009 z 25. marca 2009 č. 23635/2009-51 o organizácii a riadení znaleckej, tlmočnickej a prekladateľskej činnosti.“¹²

Je však dôležité spomenúť, že minulý rok prebehla novelizácia zákona č. 382/2004 Z. z. Táto právna norma bola nedávno novelizovaná zákonom č. 65/2018 Z. z., ktorý

---

¹² [elektronický zdroj], [cit. 2019-04-29]. Dostupné na : <https://www.justice.gov.sk/Stranky/Nase-sluzby/Civilne-pravo/Znalci/8-Pr%C3%A1vna-%C3%BAprava-v%C3%BDkonu-znaleckej-%C4%8Dinnosti2.aspx>

nadobudol účinnosť od 1.7.2018. Samotná novela zákona je pomerne rozsiahla a zahŕňa rôzne ustanovenia, ktorých účelom je buď spresniť pravidlá platiace pre znalcov, tlmočníkov a prekladateľov alebo priniest' novšie prvky, ktoré sa doteraz v zákone nenachádzali. Niektoré ustanovenia boli presunuté do zákona priamo zo súvisiacej vyhlášky č. 490/2004 Z. z.

Prvou aktualizáciou, ktorú priniesla táto novela je spresnenie podmienok zápisu znalcov do zoznamu. Doteraz nebolo úplne jednoznačné, akým spôsobom sa má počítať prax, ktorú musí daná osoba mať, ak chce byť zapísaná v tomto zozname. U znalcov musí byť prax sedemročná. Odteraz sa v zákone uvádza, že dĺžka praxe sa začne počítať až od momentu získania vzdelania v príslušnom odbore, v ktorom chce byť záujemca o získanie štatútu znalca zapísaný. Ak ide o ekonomického znalca, ktorý chce byť zapísaný v odbore Ekonómia a manažment, musí mať vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v študijnom odbore zameranom na jeho odbor alebo odvetvie. Nedostatok doterajšej právnej úpravy zapríčiňoval to, že mnohí záujemcovia o výkon znaleckej činnosti si vopred nezistili dlhodobý výklad donedávna platného zákona, dôsledkom čoho bolo zamietnutie pomerne vysokého počtu žiadostí o zápis do zoznamu.

Ďalšou skutočnosťou v prípade novelizácie zákona bol znalecký posudok. Doteraz bolo možné podať znalecký posudok písomnou alebo ústnou formou. No vďaka informačno-komunikačným technológiám sa zabezpečila aj elektronická podoba znaleckého posudku, pričom však musí ísť o dohodu medzi znalcom a zadávateľom, v ktorej podobe bude znalecký posudok podaný. Ak ide o elektronickú formu, musí byť každé vyhotovenie podpísané kvalifikovaným elektronickým podpisom alebo kvalifikovanou elektronickou pečaťou a opatrené kvalifikovanou elektronickou časovou pečiatkou. Rovnaké podmienky platia aj pre prílohy, ktoré sú priložené ako dokumenty k znaleckému posudku.

Nesmieme zanedbať ani formálnu úpravu znaleckého posudku, pričom odteraz platí, že očíslovanie posudku sa nevzťahuje na prílohy. Zároveň je doplnené ustanovenie, že rozsiahle podklady možno uložiť na prenosný nosič dát, ktorý bude súčasťou znaleckého posudku.

Znalecká doložka, ktorá je súčasťou posudku, musí obsahovať vyhlásenie znalca o tom, že si je vedomý následkov vedome nepravdivého znaleckého posudku. Ide o zosúladenie úpravy s platným Civilným sporovým poriadkom (zákon č. 160/2015 Z. z.).

Zmena neobišla ani odmeny pre znalcov, tlmočníkov a prekladateľov. Návrh na túto zmenu v zákone reagoval zo strany znalcov, tlmočníkov a prekladateľov, vykonávajúcich

činnosť na základe ustanovenia súdom. Tí dlhodobo poukazujú na to, že odmena im je uhrádzaná so značným časovým odstupom v podobe niekoľkých mesiacov, niekedy rokov. Preto bol do zákona pridaný § 3 ods. 9, ktorý hovorí o tom, že ak súd alebo iný orgán verejnej moci ustanoví znalca, tlmočníka alebo prekladateľa a uloží povinnosť zložiť preddavok, bez rozhodnutia poukáže zložený preddavok do 30 dní od jeho zloženia na účet znalca, tlmočníka alebo prekladateľa.

Právnické osoby ako znalecké organizácie si musia dať pozor pri zápise do zoznamu znalcov. V zmysle § 6 ods. 1 písm. c) musí takáto právnická osoba určiť zodpovednú osobu za výkon znaleckej činnosti, pričom táto osoba musí byť zapísaná v zozname ako znalec najmenej 5 rokov. Osoba zodpovedná za výkon znaleckej činnosti by totiž mala garantovať mimoriadne vysokú úroveň odbornosti, kvôli čomu podľa tvorcov zákona nie je vhodné, aby mohli mať takéto právne postavenie osoby, ktoré sú len krátku dobu zapísané ako znalci.

Ďalšou zmenou, ktorá sa týka znaleckého posudku je jeho doplnenie. Podľa doterajšieho znenia zákona znalci spracovávali okrem iných úkonov najmä znalecký posudok a jeho doplnok. Novela zákona zmenila pojem „doplnok“ na „doplnenie“, čím došlo k zjednoteniu pojmov používaných v rámci právnych predpisov regulujúcich znaleckú činnosť. V prípade úpravy znaleckého posudku budú znalci používať označenie „doplnenie znaleckého posudku“.

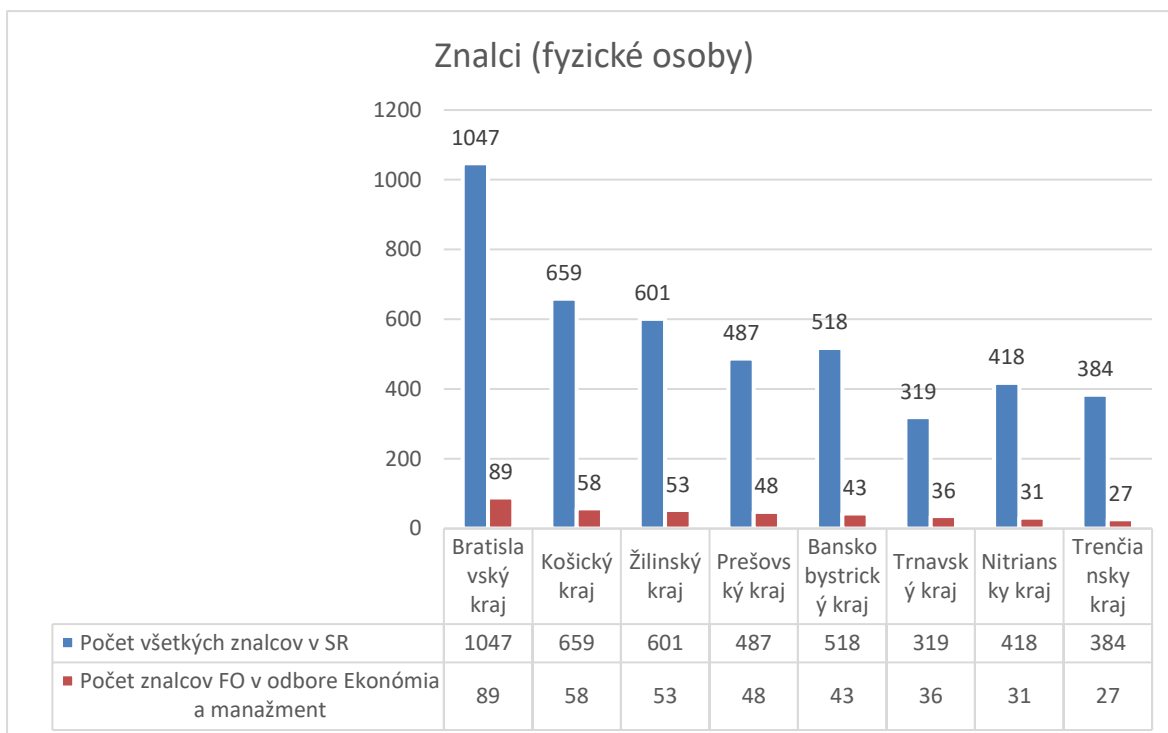
V prípade zložitejších znaleckých posudkov nebyva ničím nezvyčajným pribratie konzultanta z príslušného odboru. Takéto pribratie bolo potrebné v znaleckom posudku odôvodniť. Nová právna úprava dopĺňa, čo takéto odôvodnenie musí obsahovať - popis toho, prečo znalec nemôže zodpovedať čiastkovú otázku a vysvetlenie, prečo bola konkrétna osoba vybratá ako konzultant.¹³

V ďalšej časti sa budeme venovať aktuálnemu stavu znalcov na Slovensku a to v delení podľa odboru Ekonomika a manažment, Ekonomika a riadenie podnikov s porovnaním všetkých znalcov, ktorí sú v súčasnosti zapísaní v zozname znalcov, ktorý vedie Ministerstvo spravodlivosti SR.

---

¹³Spracované podľa- [elektronický zdroj], [cit. 2019-04-29]. Dostupné na : <https://www.podnikajte.sk/zakonne-povinnosti-podnikateľa/zakon-znalcoch-tlmočníkoch-prekladateľoch-1-7-2018>

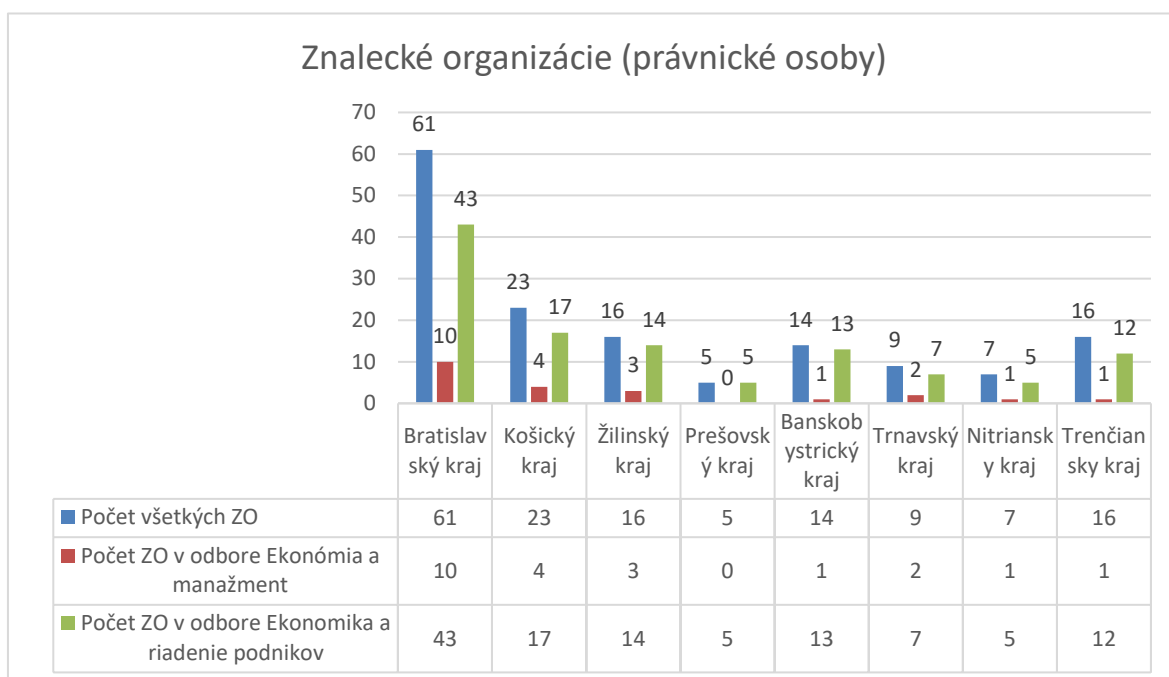

Graf 1 – Počet znalcov (FO)

Zdroj: vlastné spracovanie podľa MS SR. 2019. [online], [2019-05-01]. Dostupné na internete: <https://obcan.justice.sk/infosud-registre/-/isu-registre/zoznam/znalec>

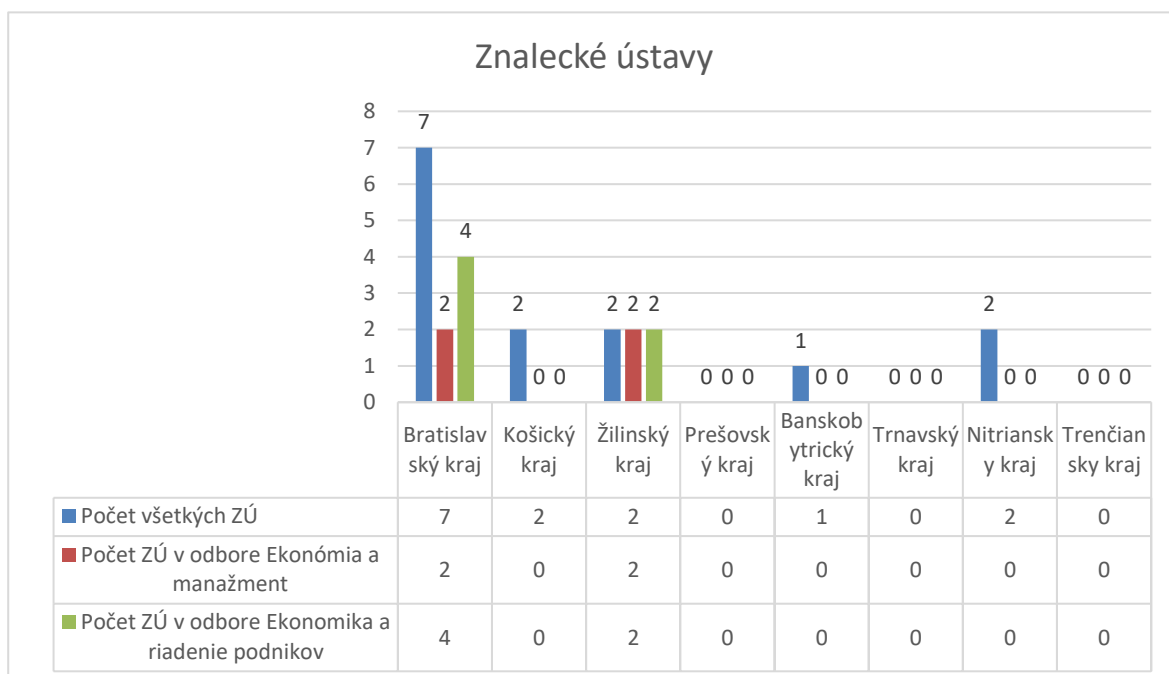
V prvom grafe sú uvedení znalci ako fyzické osoby a sú rozdelení do kategórií podľa krajov na Slovensku. Údaje sú k tomuto obdobiu aktuálne a celkový počet znalcov ako fyzických osôb na Slovensku je 4439. V druhom riadku sú uvedení znalci v odbore Ekológia a manažment, kde ich je celkovo 388. Druhý odbor ekonomického znelectva – Ekológia a riadenie podnikov tu nenájdeme, pretože v tomto odbore nie je k dnešnému dňu zapísaný žiadny znalec ako fyzická osoba.

V druhom grafe sme uviedli znalecké organizácie, ktoré sú tiež rozdelené podľa krajov na Slovensku. Celkovo počet všetkých znaleckých organizácií k dnešnému dňu je 152. Z toho je 23 v odbore Ekológia a manažment a 117 v odbore Ekológia a riadenie podnikov.

Graf 2 – Počet znaleckých organizácií (PO)

Zdroj: vlastné spracovanie podľa MS SR. 2019. [online], [2019-05-01]. Dostupné na internete: <https://obcan.justice.sk/infosud-registre/-/isu-registre/zoznam/znalec>

Graf 3 – Počet znaleckých ústavov

Zdroj: vlastné spracovanie podľa MS SR. 2019. [online], [2019-05-01]. Dostupné na internete: <https://obcan.justice.sk/infosud-registre/-/isu-registre/zoznam/znalec>

Graf č. 3 zobrazuje znalecké ústavy na Slovensku, z ktorých sa nachádza sedem v Bratislavskom kraji a to za oba odbory. Dokopy je znaleckých ústavov na Slovensku 14.

4.1.1 Znalecké úkony a znalecký posudok

Znalec pri svojej znaleckej činnosti vykonáva nasledovné úkony:¹⁴

- Znalecký posudok a jeho doplnenie
- Odborné stanovisko alebo potvrdenie
- Odborné vyjadrenie a vysvetlenie

My sa však budeme venovať konkrétnejšie iba znaleckému posudku.

Znalec vypracováva znalecký posudok na základe žiadosti zo súdu alebo na žiadosť bežného občana. Avšak vždy to vykonáva nezávisle a nie za účelom zisku. Preto sa aj táto činnosť nedá nazvať podnikaním a znalec to nemôže vykonávať ako svoju hlavnú činnosť, ale len vedľajšiu.¹⁵ Ďalej podľa zákona musí byť zamestnaný v odbore, v ktorom aj vykonáva svoju znaleckú činnosť. Znalec môže takisto odmietnuť žiadosť pre výkon znaleckého posudku, ale musí mať na to dôvody, ktoré sú taktiež uvedené v zákone.

Ako príklad znaleckého posudku môžeme uviesť jeho osnovu podľa zákona:

- a) titulná strana
- b) úvod
- c) posudok
- d) záver
- e) prílohy potrebné na zabezpečenie preskúmateľnosti znaleckého posudku
- f) znalecká doložka

---

¹⁴ KUBICA, Milan a kol. Znalectvo. 2. dopl. a preprac. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2016, [332 s.] ISBN 978-80-7552-499-7.

¹⁵ Spracované podľa – ŽIDÓ, Marián a kol. Retrospektívny pohľad na znaleckú činnosť na Slovensku a perspektívy jej vývoja : Zborník vedeckých statí. 1. vyd. Bratislava : Vydavateľstvo Ekonóm, 2016. s. 57. ISBN 978-80-225-4278-4

Pre lepšiu predstavu ako má vyzerat' znalecký posudok, uvádzame jeho titulnú stranu, ktorá je bežnou súčasťou znaleckej činnosti.

TITULNÁ STRANA ZNALECKÉHO POSUDKU
Znalec:
Zadávateľ:
Číslo spisu/objednávky:
ZNALECKÝ POSUDOK
číslo
Vo veci: (uviest' stručnú charakteristiku predmetu znaleckého skúmania)
Počet strán (z toho príloh):
Počet vyhotovení:
Názov titulnej strany doplnenia znaleckého úkonu znie: DOPLNENIE č. .... znaleckého úkonu č. ....
Názov titulnej strany rovnopisu znaleckého úkonu znie: ROVNOPIS č. .... znaleckého úkonu č. ....

Obrázok 1 – Vzor titulnej strany znaleckého posudku

Zdroj: vlastné spracovanie

Znalec nemôže vykonávať svoju činnosť bez preukazu a pečiatky znalca, ktorá je odlišná pre znalcov fyzickej osoby a znalcov právnickej osoby.

Obrázok 1 Vzor preukazu a úradnej pečiatky znalca – FO

Zdroj: vlastné spracovanie

Znalec- FO ako aj PO sa týmto preukazom identifikuje pri výkone svojej činnosti.

4.2 Znalecká činnosť v Českej republike

V Českej republike upravuje znaleckú činnosť zákon č. 36/1967 Sb. *Zákon o znalcih a tlumočnicih*¹⁶ a Živnostenský zákon 130/2008 Sb. z 20.3.2008. V Českej legislatíve upravujú znalcov dva zákony z dôvodu toho, že Česká republika delí znalcov do dvoch skupín a to na znalcov a odhadcov majetku. Práve na odhadcov majetku sa vzťahuje živnostenský zákon. Dohľad nad znaleckou činnosťou vedie „Ministerství spravodlivosti ČR“ a odhadcovia majetku spadajú pod „Ministerství průmyslu a obchodu ČR“.

V niektorých prípadoch zákon požaduje ocenenie iba znalcom a nie odhadcom, opačne však platí, že každú činnosť, ktorú je oprávnený vykonať odhadca, môže urobiť znalec.¹⁷

Znalcom v Českej republike sa môže stať osoba, ktorá:

- má české občianstvo, alebo je príslušníkom iného členského štátu Európskej únie, ale jej bolo vydané potvrdenie o prechodnom pobyte alebo schválený trvalý pobyt na území ČR
- je spôsobilá na právne úkony
- je bezúhonná
- nebola za posledné 3 roky vyškrtnutá zo zoznamu znalcov za porušenie zákona
- má potrebné znalosti a skúsenosti z odboru a absolvovala špeciálnu výuku pre znaleckú činnosť
- má také osobnostné vlastnosti, ktoré dávajú predpoklad na vykonávanie tejto činnosti
- a súhlasí s menovaním za znalca

Pre zápis do zoznamu znalcov môže požiadať sama fyzická osoba, ktorá splnila všetky podmienky, ale návrh na vymenovanie za znalca môžu podať aj orgány verejnej moci alebo iné organizácie, u ktorých takáto osoba pracuje. Adept na znalca po splnení všetkých podmienok zloží sľub a minister spravodlivosti ho vymenuje za znalca, pričom je následne zapísaný do zoznamu znalcov v ČR.

---

¹⁶ Spracované podľa : [elektronický zdroj], [cit. 2019-05-04]. Dostupné na : <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1967-36#p24>

¹⁷ POLÁČEK, Bohumil – ATTL, Jan. *Posudek znalce a podnik*. 1. vyd. Praha : C. H. Beck, 2006. 184 s. ISBN 80-7179-503-8

Orgány verejnej moci však môžu ustanoviť za znalca aj osobu, ktorá nie je zapísaná do zoznamu a má potrebné odborné predpoklady pre to, aby podala znalecký posudok, a ktorá súhlasila s ustanovením. Môže to byť napríklad v prípade súdno-znaleckých dokazovaní.

4.3 Činnosť znalca v USA

V USA sa pre znalca používa termín „appraiser“, pre výsledok procesu priradovania hodnoty pri odhadcovskej činnosti „appraisal“ a pre vlastnú správu „appraisal report“.

Uniform Standards of Professional Appraisal Practice (USPAP)¹⁸ možno považovať za štandardy platné pre znalcov v oblastiach, ktoré sa týkajú nehnuteľnosti, osobného majetku, nehmotného majetku, analýzy oceňovania podniku a správy v Spojených štátoch a na jeho územiach. USPAP, ako je všeobecne známe, vznikol v roku 1980 spojením komisií, reprezentujúcich krajiny USA a Kanada.

Zákon o reformách, vymáhaní a presadzovaní finančných inštitúcií z roku 1989 (FIRREA) schválil podvýbor pre posudzovanie (ASC), ktorý sa skladá zo zástupcov popredných vládnych agentúr USA a mimovládnych organizácií, ktoré sú oprávnené dohliadať na americký hypotekárny a bankový systém.

USPAP mala za vznik The Appraisal Foundation (TAF), je to organizácia Spojených štátov zodpovedná za stanovenie noriem pre profesiu oceňovania nehnuteľností. Organizácia stanovuje kongresovo schválené normy a kvalifikácie pre odhadcov nehnuteľností a poskytuje dobrovoľné usmernenie o uznávaných metódach oceňovania a technikách pre všetkých odborníkov v oblasti oceňovania. Cieľom je zabezpečiť, aby boli hodnotenia nezávislé, konzistentné a objektívne.

TAF vykonáva svoju prácu prostredníctvom dvoch divízií - Rady pre posudzovanie noriem (ASB) a Rady pre kvalifikácie odhadcov (AQB). AQB stanovuje minimálnu kvalifikáciu pre posudzovanie licencií a bola prijatá všetkými štátmi a územiami. ASB udržiava USPAP a vydáva každoročne aktualizácie.

Všetky štáty a teritória Spojených štátov si vyžadujú licencie na práce vykonávané pre federálne regulované inštitúcie; 35 štátov na území USA však vyžaduje, aby sa na

---

¹⁸ [elektronický zdroj], [cit. 2019-04-29]. Dostupné na : <http://www.uspap.org/files/assets/basic-html/page-1.html>

všetky vykonávané oceňovacie práce, či už federálne regulované alebo na iné účely, použili licencie na udeľovanie povolení .

Od roku 2006 je USPAP aktualizovaný v dvojročnom cykle, ktorý začína 1. januára. Aktuálna verzia USPAP je dostupná na www.appraisalfoundation.org a má dátum účinnosti 1. januára 2018.¹⁹

4.3.1 Podmienky výkonu znaleckej činnosti v USA

Aby sa v USA stal niekto znalcom, po absolvovaní školenia potrebuje formálne k žiadosti o licenciu aj dobrozdanie, podpis skúseného znalca z lokality. Aj v USA v článkoch publikovaných vo svojich znaleckých časopisoch môžeme nájsť popisované prípady, ako sa niekto chcel stať znalcom len po formálnom vedení školiteľom, s ktorým sa ani len raz osobne nestretol, dostal od neho k lokalite len najvšeobecnejšie informácie mailom a v danej lokalite nakoniec vôbec nepôsobil.

4.3.2 Špecializácia znalca

„Licencovaných znalcov na oceňovanie nehnuteľností v USA členia do dvoch kategórií. Na oceňovanie obydlí (anglicky residential), sú to odhadcovia so štátnym certifikátom ohraničeným na ocenenie najviac štvorbytových budov. Je to federálna úprava s prípadnou modifikáciou v jednotlivých štátoch. Okrem kategórie znalcov na jedno až štvorbytové budovy, čo môže byť vstupnou kvalifikáciou profesie, sa pre všetky ostatné nehnuteľnosti vydáva certifikát s neohraničením druhu a hodnoty nehnuteľnosti, ale s prísnejšími kritériami na ich predchádzajúcu prax a kvalifikáciu vôbec.“²⁰

4.3.3 Znalecké dokazovanie v USA

„V spojených štátoch amerických si môžu strany najat' vlastného znalca, pričom súd ho najíma len výnimočne. Strany si zvyčajne nenajímajú najlepších znalcov, ale tých

---

¹⁹ [elektronický zdroj], [cit. 2019-04-29]. Dostupné na : https://en.wikipedia.org/wiki/Uniform_Standards_of_Professional_Appraisal_Practice

²⁰ [elektronický zdroj], [cit. 2019-04-29]. Dostupné na : <http://znalectvo.eu/obydlia.htm>

najpresvedčivejších, ktorí podporia ich argumentáciu. Celá komunikácia medzi zadávateľom posudku a znalcom v súdnom konaní podlieha zverejneniu, a to vrátane akejkolvek internetovej komunikácie. Nutné je tiež zverejňovať všetky informácie poskytnuté znalcovi. Preto by mali strany viesť komunikáciu so znalcom najmä písomne, pretože v tomto prípade je možné danú komunikáciu spoľahlivo preskúmať.“²¹

4.4 Činnosť znalca v Rusku

Zákon podľa, ktorého sa riadia odhadcovia v Rusku sa nazýva *Federálny zákon z 29.07.1998 N 135-Φ3 "O hodnotiacich činnostiach v Ruskej federácii"*²², avšak hodnotiacia činnosť sa vykonáva v súlade s medzinárodnými zmluvami, ktoré podpísala Ruská federácia a taktiež to môžu byť aj iné právne akty, ktoré upravujú vzťahy vyplývajúce z tejto činnosti. Zákon o hodnotiacej činnosti v Ruskej federácii má charakter osobitného zákona. To znamená, že v prípade rozporov medzi normami všeobecného zákona a normami osobitného zákona by sa mali riadiť normami tohto zákona.

Reguláciu hodnotiacej činnosti a činnosti samoregulačných organizácií hodnotiteľov z hľadiska dohľadu a právnej regulácie vykonávajú federálne výkonné orgány schválené vládou Ruskej federácie.

Samoregulačná organizácia hodnotiteľov je nezisková organizácia vytvorená na reguláciu hodnotiacich aktivít a monitorovanie činnosti svojich členov z hľadiska ich súladu s požiadavkami tohto spolkového zákona, federálnych hodnotiacich noriem a iných regulačných právnych aktov Ruskej federácie v hodnotiacich činnostiach, normách a hodnotiacich pravidlách. obchodná a profesijná etika zaradená do jednotného štátneho registra samoregulačných organizácií hodnotiteľov. Zamestnanci samoregulačnej organizácie odhadcov nie sú oprávnení vykonávať hodnotiace činnosti. Hodnotiteľ musí byť členom jednej zo samoregulačných organizácií hodnotiteľov a spĺňať požiadavky tohto spolkového zákona, federálnych hodnotiacich noriem, iných regulačných aktov Ruskej federácie v oblasti hodnotiacich činností, ako aj požiadavky noriem a hodnotiacich pravidiel schválených samoregulačnou organizáciou odhadcov, ktorých je členom.

---

²¹ KUBICA, Milan a kol. Znalectvo. 2. dopl. a preprac. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2016. 332 s. ISBN 978-80-7552-499-7.

²² Spracované podľa [elektronický zdroj], [cit. 2019-05-04]. Dostupné na : <http://logos-pravo.ru/zakon-ob-ocenochnoy-deyatelnosti-v-rf-no-135-fz?fbclid=IwAR1YOo1W3PpvWg1DWYEC-T0IR7r0kcFMBtWKBpwzhkA7UQT3Bbavb-K2oRA>

Odbornú prípravu hodnotiteľov vykonávajú vzdelávacie organizácie vyššieho vzdelávania v rámci programov magisterského štúdia, odbornej rekvalifikácie, pokročilého vzdelávania. Kvalifikačnú skúšku v oblasti hodnotiacej činnosti vykonáva orgán, ktorý je oprávnený a poverený vládou Ruskej federácie s cieľom potvrdiť úroveň kvalifikácie. Kandidát, ktorý získal vysokoškolské vzdelanie a / alebo odbornú rekvalifikáciu v oblasti hodnotiacej činnosti, sa môže kvalifikovať.

Tabuľka 2 – Porovnanie znaleckej činnosti na Slovensku a v zahraničí

K r a j n a	Súčasná východiská	Súčasná úprava znaleckej činnosti			Vzdelávací systém	Súdno- znalecké dokazova nie
		Dohľad	Členstvo v organizácii	Znalec		
R U S K O	Federálny zákon z 29.07.1998 N 135-Φ3 "O hodnotiacich činnostiach v Ruskej federácii"	Oprávnený federálny orgán	Áno- SROO samoregulačná organizácia odhadcov	Znalec- len FO	Odborné vzdelávanie, kvalifikačná skúška	XXX
U S A	USPAP	Národné inštitúty v jednotlivých krajinách	Nie	Licencovaný znalec (FO)	Školenie, dobrozdanie	Výnimočne súdom
S R	Zákon č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch	MS SR	Nie	Znalec (FO, PO, znalecký ústav)	Vysokoškolské vzdelávanie, špeciálne vzdelanie, odborné skúšky, sľub	Súdom zvolený („ad hoc“)
Č R	-Zákon č.36/1967 Zb. o znalcoch a tlmočníkoch - živnostenský zákon	-MS ČR -MPaO ČR	Ak ide o odhadcu majetku, tak členstvo v komore	Znalec (FO, PO, znalecký ústav)	Vzdelanie, potvrdenia, sľub	Súdom zvolený

Zdroj : vlastné spracovanie

Ak by sme mali porovnať právnu úpravu Slovenskej a Českej republiky, navonok to vyzerá podobne, no sú tam nejaké odlišnosti. Podobnosť môže vychádzať z toho, že náš zákon mal na začiatku podobu terajšieho českého. Česká republika má však iné delenie ekonomických znalcov, ktoré spadá len pod jeden odbor s názvom Ekonomika. Na Slovensku je ekonomické znanectvo rozdelené do dvoch odborov. V Rusku majú tiež svoj zákon pre hodnotiacu činnosť, no v USA sa riadia hlavne podľa USPAP, čo sú jednotné štandardy pre hodnotiacu činnosť.

Ruská federácia umožňuje vykonávať znaleckú činnosť iba fyzickej osobe, ktorá musí byť členom jednej zo samoregulačných organizácií odhadcov. Na Slovensku a v Čechách môžete túto činnosť vykonávať v rôznych podobách, či už ako znalec – fyzická osoba, znalecká organizácia alebo znalecký ústav, kde už zohráva rolu i veda a výskum.

5 Diskusia

Slobodné povolania sú neodmysliteľnou súčasťou každého z nás. Predstavujú veľmi špecifickú formu podnikania, pretože prevažná väčšina slobodných povolání nie sú založené za účelom podnikania. Ich charakteristickou črtou je to, že poskytujú služby širokej verejnosti, pričom je tu prítomný verejný záujem. Zohrávajú osobitnú úlohu v poskytovaní služieb, či už na Slovensku, Česku, USA, Rusku ale aj inde vo svete. Preto im aj priradujeme veľký význam pri prispievaní a zlepšovaní ekonomickej situácie v krajine. Svoje služby poskytujú samostatne a na vlastnú zodpovednosť, no často sú odkázaní na pomoc ďalších pracovných síl. Na základe tohto zistenia, byť slobodným povolaním nie je jednoduché, i keď slovo „slobodný“ znamená voľný, neobmedzený, avšak v dnešnej dobe to nie je celkom pravda. Napríklad zoberme si povolanie notára. Ak chceme vykonávať túto činnosť, treba nám vysokoškolské vzdelanie, prax, musíme spraviť odbornú skúšku a ešte k tomu nemôžeme prevádzkovať svoje služby kde chceme. Buď prevezmeme kanceláriu po notárovi, ktorý odchádza, alebo pôjdeme na miesto, kam nám určia iní. Podľa môjho názoru je táto činnosť veľmi náročná a prísne regulovaná.

Čo sa týka ekonomického zručnosti, znalci na rozdiel od „slobodného povolania“ sú zadefinovaní v zákone, pričom znalec je fyzická alebo právnická osoba poverená štátom vykonávať túto činnosť osobne, nestranne, v určenom termíne, účelne a hospodárne. Toto povolanie je tiež pomerne regulované. Analyzovaním tohto odvetvia v súčasnosti sme dospeli k záveru, že každým rokom pribúda počet znalcov v ekonomických odboroch na Slovensku, čo hodnotíme ako pozitívny trend do budúcnosti.

Tabuľka 3 – Porovnanie zistených skutočností v jednotlivých krajinách

	SR	ČR	USA	RUSKO
Národný inštitút/ organizácia	Nie	nie	áno	áno
Činnosť podľa medzinárodných štandardov	nie	nie	nie	áno

Podmienky výkonu práce	Vzdelanie, prax, skúška, sľub, zápis do zoznamu	Vzdelanie, prax, potvrdenia, sľub, zápis do zoznamu	Vzdelanie, prax, školiteľ, ktorý vydá dobrozdanie	Vzdelanie, prax, skúška, členstvo v organizácii
-------------------------------	---	---	---	---

Zdroj: vlastné spracovanie

Pri komparácii jednotlivých krajín sme dospeli k výsledku, že každá krajina má svoj zákon, podľa ktorého sa riadi znalecká činnosť v danej krajine. V súčasnosti nám však chýba práve efektívne fungujúca samospráva znalcov, kdežto v USA sú národné inštitúty v jednotlivých krajinách, ktoré napomáhajú tejto činnosti, i v Rusku majú svoju samoregulačnú organizáciu odhadcov, no na Slovensku a v Česku existuje len komora znalcov, ktoré však neprinášajú potrebnú činnosť napr. vo forme vzdelávania. Zavedenie takejto samosprávy by mohlo viesť k rozvíjaniu znaleckej činnosti, ale aj rozvíjaniu znaleckých odborov a odvetví. Vzdelávanie znalcov na Slovensku je veľmi obmedzené. Obmedzené v tom zmysle, že nie každý znalec sa chce vzdelávať. Nemožno im poprieť, že sú to odborníci vo svojej činnosti, no mali by myslieť na to, že ekonomika sa neustále vyvíja a prináša mnohé zmeny, na ktoré musia naši znalci vedieť reagovať. V tomto vidíme Spojené štáty americké a Ruskú federáciu ako pozitívny príklad pre viaceré krajiny, pretože napomáhajú svojim znalcom/odhadcom v ich činnostiach, tak aby ju mohli vykonávať čo najlepšie a s čo najaktuálnejšími informáciami.

Ďalšou zistenou skutočnosťou je fakt, že znalci v USA vykonávajú činnosť oceňovania podľa medzinárodných štandardov, v Rusku majú tiež svoje pravidlá, ktoré sú podobné tým medzinárodným, ale na Slovensku a Česku sa riadia znalci podľa svojich štandardov. Preštudovanie a zapojenie sa do ohodnocovania podľa medzinárodných štandardov by mohlo napomôcť nielen ich činnosti, ale i celej ekonomike krajiny.

Podmienky výkonu znaleckej činnosti sú u nás a v Českej republike podobné, najmä preto, že vychádzajú z rovnakej legislatívy z minulosti. No ak by sme to porovnali napr. s Ruskom, znalci v tejto krajine majú povinný zápis do Samoregulačnej organizácie odhadcov, ktorá im umožňuje stále vzdelávanie sa. V USA majú medzinárodné štandardy na oceňovanie, ktoré sa pomerne často aktualizujú, aby mali znalci k dispozícii stále kvalitné a aktuálne informácie. V USA majú tiež školiteľa – odhadcu, ktorý napomáha adeptovi zorientovať sa v danej problematike rýchlejšie a hlavne byť profesionálom v tej problematike, ktorú bude skutočne vykonávať. Mať takého školiteľa na Slovensku, by mohlo tiež napomôcť lepšie sa zorientovať pri výkone znaleckej činnosti hneď zo začiatku.

Záver

Hlavným cieľom tejto bakalárskej práce bolo charakterizovať a opísať slobodné povolania na Slovensku, bližšie špecifikovať ekonomické zručnosti a na základe analýzy porovnať právny rámec upravujúci znaleckú činnosť v Slovenskej republike a v zahraničí.

V prvej kapitole sme sa venovali zväčša slobodným povolaniam, ktoré sme charakterizovali ako celok, roztriedili sme ich podľa niekoľkých hľadísk, objasnili reguláciu na Slovensku a nemalú časť teoretickej časti sme venovali ekonomickému zručnosti. Definovali sme pojem znalec, znalecká činnosť, vymedzili sme si odbory ekonomického zručnosti a ich obsahové vymedzenie a objasnili sme i problematiku vzdelávania znalcov a ich zápisu do zoznamu znalcov na Slovensku.

Druhá kapitola sa sústredila na vymedzenie hlavného cieľa a taktiež i menších čiastkových cieľov, vďaka ktorým sme mohli splniť ten primárny. Treťou sme objasnili použitú metodiku práce a metódy skúmania, ktoré nám pomohli pri zrealizovaní práce. Štvrtou, no tou najdôležitejšou kapitolou boli výsledky práce, kde sme zanalyzovali právnu úpravu znaleckej činnosti u nás a v zahraničí a popísali sme prácu znalca v sledovaných krajinách. Na záver sme venovali pozornosť diskusii, kde sme zhodnotili slobodné povolanie v súčasnosti a porovnali sme zistené skutočnosti v oblasti znaleckej činnosti na Slovensku a s ostatnými sledovanými krajinami.

Pomocou vedomostí, ktoré sme nadobudli z dostupných zdrojov, môžeme povedať, že znalecká činnosť patrí medzi tie náročnejšie slobodné povolania, nie len u nás ale i v zahraničí, kde sú na tom podstatne lepšie so vzdelávaním počas výkonu tohto povolania.

Za hlavný prínos tejto práce považujeme najmä spracovanie a objasnenie výkonu znaleckej činnosti v terajších podmienkach u nás a v zahraničí, čím sme splnili cieľ práce. Avšak nesmieme zabúdať na negatíva, ktorými sú ešte stále nezadefinovaný pojem „slobodné povolanie“ v legislatíve, i keď Európska únia sa usiluje, aby to tak bolo. Ďalšou nevýhodou oproti vyspelejším krajinám je to, že nemáme žiadnu oficiálnu komoru alebo organizáciu, ktorá by zastrešovala znalcov, zabezpečila im podmienky na neustále vzdelávanie sa, aby znalci mohli vyhovieť požiadavkám svojich klientov, ktoré sú veľmi špecifické, napríklad v oblasti nehmotného majetku. Myslíme si, že táto zmena by pomohla nielen znalcom v ich znaleckej činnosti, ale aj Slovenku, ktoré by sa v znaleckom svete posunulo krok vpred.

Zoznam použitej literatúry

1. MAJDÚCHOVÁ, Helena - NEUMANNOVÁ, Anna. *Podnik a podnikanie*. 2. preprac. a dopl. vyd. Bratislava : Sprint 2, 2014. 209 s. ISBN 978-80-89710-04-1.
2. FOLTÍNOVÁ, Alžbeta. *Slobodné povolania*. [online]. Bratislava : Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania, 2000. 30 s. [cit. 2018-12-11]. Dostupné na internete:
http://www.sbagency.sk/sites/default/files/slobodne_povolania.pdf
3. PIKO, M. Slobodné povolania.[online].[cit. 2018-12-11]. Dostupné na internete:
<https://www.podnikajte.sk/start-podnikania/c/845/category/pravne-formy/article/slobodne-povolania.xhtml>
4. Úradný vestník Európskej únie. [online]. [cit. 2019-04-28]. Dostupné na internete:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52013IE1748&from=SK>
5. Právna úprava znaleckej činnosti- MS SR. [online], [cit. 2019-04-29]. Dostupné na internete : <https://www.justice.gov.sk/Stranky/Nase-sluzby/Civilne-pravo/Znalci/8-Pr%C3%A1vna-%C3%BAprava-v%C3%BDkonu-znaleckej-%C4%8Dinnosti2.aspx>
6. ŠRENKEL, L. 7 najvýznamnejších zmien v zákone o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch od 1.7.2018. [online], [cit. 2019-04-29]. Dostupné na internete : <https://www.podnikajte.sk/zakonne-povinnosti-podnikatela/zakon-znalcoch-tlmočníkoch-prekladateľoch-1-7-2018>
7. KUBICA, Milan a kol. *Znalectvo*. 2. dopl. a preprac. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2016. 332 s. ISBN 978-80-7552-499-7.
8. USPAP. [online], [cit. 2019-04-29]. Dostupné na internete:
<http://www.uspap.org/files/assets/basic-html/page-1.html>
9. USPAP. [online], [cit. 2019-04-29]. Dostupné na internete :
https://en.wikipedia.org/wiki/Uniform_Standards_of_Professional_Appraisal_Practice
10. Špecializácia znalca. [online], [cit. 2019-04-29]. Dostupné na internete:
<http://znalectvo.eu/obydlia.htm>
11. Zákon o hodnotiacej činnosti v Ruskej federácii. [online], [cit. 2019-05-04]. Dostupné na internete: <http://logos-pravo.ru/zakon-ob-ocenochnoy-deyatelnosti-v-rf-no-135-fz?fbclid=IwAR1YOo1W3PpvWg1DWYEC-T01R7r0kcFMBtWKBpwzhkA7UQT3Bbavb-K2oRA>

12. Český zákon o znalcích a tlmočnících. [online], [cit. 2019-05-04]. Dostupné na internete: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1967-36#p24>
13. Podmienky zápisu do zoznamu. [online], [cit. 2018-05-04]. Dostupné na : <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/382/>
14. Ekonomické odbory. [online], [cit. 2018-12-12]. Dostupné na : https://www.slov-lex.sk/static/prilohy/SK/ZZ/2018/228/20180801_4900747-2.pdf
15. POLÁČEK, Bohumil – ATTL, Jan. *Posudek znalce a podnik*. 1. vyd. Praha : C. H. Beck, 2006. 184 s. ISBN 80-7179-503-8
16. ŽIDÓ, Marián a kol. *Retrospektívny pohľad na znaleckú činnosť na Slovensku a perspektívy jej vývoja : Zborník vedeckých statí*. 1. vyd. Bratislava : Vydavateľstvo Ekonóm, 2016. 128. ISBN 978-80-225-4278-4